

ارارەدە : برطاقم آبونەلرەزك
آله جوق صابيارى بىتمەك اوزرەدە.
كچىكدير مەدن بارەلرېنى كوندەردە
آبونەلرېنى بىكىلىتمەلرېنى رجا ايدەرز.
ت. ي.

تۆرك يوردى

ناشرى : تۆرك يوردى

مدىرى : آق جورە اوغلى يوسف

يىل ۶ جىلد ۱۲ صائى ۱۴۰

۲ آغستوس ۱۳۳۳

۱۳۳۳ صائى ۱۲

کیند کجه سی ایله سرمایه مجادلە سنک اۆ موافق صورت حلی، احتسکار و سرمایه دارلق سؤاستمالا سنک اۆ مؤثر جاردە دفی قرئیرا سیرا اولە دفی آ کلا شیلیدوردی. بوگون اینگیلترە اسقوجیا، المانیایواسقاندیناویا کیی مترقی وقوئوبراتیفجی مملکتلرک یالکیز تاجارنلە دکیل صناعتک دە مهم برقسی قوئوبراتیف شرکتلرک تحت مملکندە بولونویور؛ بو صورتلە غایت کلیتی مبلقلر، سرمایه لر ایشجی و مستهلک سنقلرک مشرک لصرفی آلتە کچمش، آرتیق سویلە دیگز بویوک مملکتلردە کی قوابراتیف اتحادلرینک، سنوی معاملاتی دول مملظمە نک بودجە لر یلە مقایسە اولوناجق درجە لرە یوکسلمش اولویور .

دیگر بر مقاله دە قوئوبراتیف شرکتلرک اساساتی ایضاح ایدیلە جک و بزده اونلردن اومولان فائدە لر دن ی کوستریلە جک در .

احمد جواد

سیاحت

مغله تورکولری

و

اجتماعی یارالر

دینه بیلیرگه پک اۆسکی زمانلردە مغله نک سماندن آتشین بر عشق روزکاری اشمش، بوتون کوکلری یاقش، بوتون روحلری کندی تعبیرلرنجه د آیفی بایفی ایتمشدر. بویونلردە کی ساقالری - حقیق و یا بالانجی آلتونلردن مرکب بر نوع کردنلک - حتی قمش یاشنه کلدیکی حالده حالا طاشیان و شاققلری اوزرینه عینیلە کنج قیزلر کی کاکل دوشورمکده دوام ایدن قادین ننه لری بیله سویلە تیرسه کزماضیدە کی عشقلرینک آجیقلی بر حکایه سی دیسکله یه بیلیر، کوزلردە اینجیلە ن اۆم داماللری کورە بیلیرسکز .

آقشاملری، اوجاقده جیرالمانارکن، دف وعود ایله پاییلان آهنگلر کفریتلە ابتدائی ویکنسق بستمە لردن عبارتدر. فقط بو بستمە لرک اولیله معنیدار، چاقین کفته لری واردر که مر حالده بیطلکلری نسبتمده آرزوق اینجه بر روحه تر جان اولورلر. بن اونلری وزن و قافیە بو زوقلقلرینه هیچ ایشمبە رک اولدینی کی نقل ایدیورم .

شوطاغلرک میشه سی کوکلم .

بلورشیفه سی کوکلم .

بايقاق کبکە ایشە دی ،

آتش دوشه سی کوکلم .

بالخاصه صوک مصراع نه قدر معنیداردر. حقیقە عشق بوتون موجودیتی استیلا ایتدیکی، بوتون امللر پریشان اولدینی وقت قلب نه یاقیجی براضطراب اینجندە در ! او حالده بوسبوتون یاتوب بر ییغین کوله تبدل ایتلی و بو بر ییغین کول التندە کنجکلک بوتون سراب اولان خولیلاری کوز یاشلریله برابر کومولە لی ، دکلی ؟ ...

عینی شریقینک مابعدی اولان :

شوداغلرک مازیسی ،

بن سوه دم بمضیسنى .

کومورلرله می یازدک

غریب آنک یازیسی؟

مصراعرلرندده سوک ایکیسی نهقادار آناطولی روحی ، آناطولی شیوه سیدر .

اویله گوزل تورکولرده واردرکه بونلردن آشاغیده کنی ایلاک دیگله دیکم زمان درین برحیرت دویمشدم .

بو، مادتا ، پانتخت ظریف برکوشه سنده اینجهلمش برروحک لسانی ایدی :

آنم آجی یارم ،

باشمک تاجی یارم .

ایللر بگا آجیاز ،

سن بگا آجی یارم .

ز، گنج شاعرلر آنادیلک اؤگوزل نمونه لرینی آناطولی ایجریلرندده آرایه بیلسهک استقبال ایچون پک

پارلاق نتیجه لر آلدی ایدیه بیلیردک . بنم یوقاریده قید ایتدیکم شودورت مصراع کوچوک برمثالدر . بونک

کی دهاکیم بیلیر نیجه لری وارکه خلقلک بئله کنندن فیشقیرمش ، گوکسلری نیازکار برهیچقیر یقله شیشیرمش ،

ایگله مش ... ایگله تمشدر . مثلاً :

هرمر [هما] قوشی یوویا پیدی باشمه .

اوقوبو ویر مزارمک طاشنه .

بن بایقلو نه ایدوکن بیلمزدم ،

اوده گلمدی شیمدی غریب باشمه .

تورکوسی حتی اولادکن سوکرده سوگیلیسندن وفا اومان بک یانغین گوکلرک داتما ترنم ایتدیکی

کفته لردن بریدر .

بوتورکولر مېاننده تماميله «ربانی» و رومانتيك اولانلرينده تصادف ايديله بيلير . ورم بر قیز آغزندن

سويله نیشلر يالکيز فردی ادبیاتلرک فضلہ رومانتيك اولدینی زمانلره عائد دکلدر . اونلره ، نهقادار

ایستدانی اولورسه اولسون ، آناطولیده خلق تورکولرندده تصادف ایدیليور . ايشته بردانه :

قبرمی درین قازک ، درین اولسون ؛

اوزرینه سولر سرپیک ، سرین اولسون !

آل هر یلمی [۱] اوستمه ده سرپیورک ،

حاججینک حفیده سی بللی اولسون !

مغله ده قهرمانانه تورکولره پک سیرهک تصادف اولوندوغنی سويله مشدم . اونلرده محلی خصوصیتلره

مالک دکلدر :

[۱] هريل = مغله ده گیلنلرک بیاض دوواغی اوزرینه اورتولن پشه پایازیدن ایکنجی بردوواغک اسمی ...

اوزون اولور افه لرك بچاغی ،
بش یوز درهم طرابلس قوشاغی .

جیغاره سی آئنده ،
قوبورغاسی بلنده ،
كاوور ازمیر ایلنده ،
یاوروم

آمان آمان - اوف - حواله لی فس گیمش ،
عجیله سندن شالو آرینی ترس گیمش !

افه لر آغزندن بعضی عشق تور کولری ده واردر که طرز جیاردانه سی بالخاصه شاهان مقتدر :

آل کوملکم دوت اگدن ،
تیز اوصاندک سن بندن .
بویله اولاجاغی بیله یدم ،
عهدم آیردم بن سندن .

آناطولینک همان هریرنده اولدیغی کی مغلده مهم بروقه کجرسه درحال تور کوسنی جیقاریبورلر .
مثلا مهم برجنایت اولویور . بوتون مغلده قاتلک آغزندن شونور کو ائتشار ایدیور ، برقاچ آیتک
سازوسوز مجلسلری هب اونی تکرار ایدیورلر :

هریرنده [۱] آونده برجیتیم اوزوم ،
یاواردم ، یاقاردم کچمه دی سورم .
آل طاغیر ، مور طاغیر ،
لاله لی ، سنبللی باغیر ،

ایکی آلم کلچیک [۲]

ایکی کوزم قان آغلار :

بو ، بویله ... شیمدی بوملی تور کولر مسئله سنده جمیع بر نقطه یه گلدک . مغلنک اگ منتشر
و عیدول اولان تور کولری هانکیلری ، ایشته اولردن بحث ایدم جگیز . هبسی قیوراق برترنم وشوخ
گفته لردر . فقط تأسف اولونور که همان اکثریسی اخلاقسز افک اگ بدبخت نمونه لریدر :

یاغور یاغار - آمان - برایش اولور .
اوجان قوشلر سرخوش اولور .
قیز قوقوسی برخوش اولور .

[۱] چوچنلر = مقولک هائله اسمی

[۲] کلچیک - کلچیه

آه کیدی یانغین باغین یار اولایدی
قو قوما دق غنجه کل اولایدی

☆

الکده بلور [۱] کوتورو ،
سوروویرک کیمدن اوترو .
بومغله یه تیمارخانه یاییلمش
یانیققدن اوترو !

☆

عاده قیز کوشک ده رمدن ،
سویله بکا یول نرمدن ؟ ...
- بتمدی -

ناله فخری

☆

☆

آتایلره دوغری

باشی جلد ۱ — صای ۱۲ ده در

نور - بوی کویلدنمه برنمه :

چام اورمانیله محاط ، - کیز جامعلی بویوک ، اسکی برکوی . کوی .. دیورم ، چونکه رسا کوی
طانیلیور . یوقسه برشهر ایچون اقتضا ایدن بوتون شرائطی حائر . متعدد فابریقه لر ، بازار ، مغازه لر ،
بوسته خانه ، تیغراف ، تیلفون ... هپسی ده وار . یالکیز روس یوق . فقط جوارده کی کویلرک هپسی ده
روس لر مالد . تورک - اسلام اولان اهالیسی عمومآ ، قادیلرینه وارنجه یه قدر روسجه یی بیلور و قو -
نشیور لر . حتی تورکجه شیوه لری دخی روسجه یه ، روس آهنگ تلفظه تمایل . یالکیز بوقدر دکل
لسان تکلمده قوالانیلان کلماتک ده بر مقداری روس کله لرندن محرفدر . روس طرز حیات ، طرز
تلبسک ده بو کویده اولدقجه رواج بولدینی کوریلر .

کویک ، اهالیسک روسلقدن متأثر اولسی ده ظنمه کوره یک یکی اولیه جق . چونکه بو کویده معارف ملیه
همان بر عصر دنیوی موجود بولندینی سالد او تأثراتی یک آرخیفله تهبیا مشدر . مع مافیه کویک آتیس پارلاقدر .
اوقومق یازمق هوسی عمومی بر شکل آلمشدر . فقیر ، زنکین هر طائله اوغلانی قیزی مکتبه ووروب اوقومنی
کندیته بروظیفه بیلور . ذاتاً اسوالده بو کامساعددر . ارککالر ایچون هر محله ده منتظم اصول جدید
مکتبلری بولندینی کی ، بوتون کویه مالد ابتدائی ، رشدی اولمق اوزره ایکی قیز مکتبلری ده واردر . بو مکتبلردن
برقسنک بوتون مصارفی کویک یرلیرندن اولان « آه بورم » ، مائله سی طرفندن تأدیه اولمقده در .
بالحاصه بو طائله منسوب ایکی حمیتلی همشیره نک قیزلره مخصوص اولمق اوزره تأسیس ایتدکلی ایکی

[۱] بلور = بارداق . دستیه ده بارداق دیورلر .